

KİTAP: Bin Dokuz Yüz Seksen Dört

KONUSU: Bilim Kurgu / Siyaset

İLK BASIM YILI: 1949

SAYFA SAYISI: 352 Sayfa

ÖZET SAYFA SAYISI: 8 Sayfa

YAZAR: George ORWELL

ÇEVİRİ: Celal ÜSTER

HAZIRLAYAN: Caner BİLGİN

İnsan Kaynakları Koordinatörlüğü

ATILIM ÜNİVERSİTESİ

George ORWELL

1903 yılında Hindistan'da doğan George Orwell'in, gerçek adı Eric Blair'dır. Orwell, Eton Koleji'nden mezun olduktan sonra, o sırada bir İngiliz sömürgesi olan Burma'da bulunmuş; kısa süreliğine buranın polis teşkilatında görev yapmıştır. Bu memuriyet döneminde şahit olduğu acımasız uygulamalar, emperyalizme karşı geliştirdiği derin öfkeye katkıda bulunmuştur. Polis teşkilatındaki görevini bıraktıktan sonra bir süre Fransa'da yaşamış, türlü mesleklerde çalışmış, para sıkıntısı gerek yazarlığa başlamadan önce, gerekse ilk yapıtlarını kaleme aldığı yıllarda yakasını bırakmamıştır. İspanya'da darbe girişiminde bulunan, Hitler ve Mussolini'nin de desteğini alan Franco'ya karşı çarpışacak gönüllülere katılarak İspanya'ya gider. Orwell cephede bulunduğu esnada, bir keskin nişancının attığı mermiyle gırtlaktan vurulur. Ölümünden kılpayı kurtularak cephe gerisine gönderilir ve İspanya'ya ilk geldiğinde gördüğü düzenin tamamen ortadan kalkmış olduğunu görür. Sonrasında yabancı askerlerin temizliğine başlanır ve Orwell de bu noktada Londra'ya kaçmak durumunda kalır.

Orwell, yapıtlarıyla 20'nci yüzyıl İngiliz edebiyatının önde gelen kalemleri arasındadır. Hayvan Çiftliği ve Bin Dokuz Yüz Seksen Dört isimlerinde iki başyapıt sahibidir. 1950 yılında Londra'da ölen Orwell, gerçek başarısını Bin Dokuz Yüz Seksendört kitabıyla, öldükten sonra kazanmıştır.

“Orwell kitabın adını niye 1984 seçtiğini yakın dostu yazar Julian Symons'a açıklarken, ‘Kitabın yazımını 1948 yılında tamamladığım için, 1948’in son iki rakamının yerlerini değiştirmeye karar verdim,’ demiştir. “

Celal ÜSTER

1947'de İstanbul'da doğdu. Yüksek öğrenimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde gördü. 1983'de George Thomson'ın Tarihöncesi Ege adlı yapıtının çevirisiyle Yazko Çeviri dergisinin Azra Erhat Ödülü'ne değer görüldü.

KİTAP HAKKINDA

Bin Dokuz Yüz Seksen Dört, Orwell'in kurguladığı bir dünyada geçen Anti-Ütopya romanlarından biridir. Bireyselliğin yok edildiği, zihnin kontrol altına alındığı, insanların makineleşmiş kitlelere dönüştürüldüğü, totaliter bir dünya düzenine ilişkin bir kabus senaryosudur. Ütopik olduğu düşünülen roman, günümüz dünya sahnesinde oynanan oyunlar düşünüldüğünde gerçekçi bir roman, bugüne ilişkin bir uyarı çığıdır. Özellikle kitapta tanımlanan Big Brother (Büyük Birader) kavramı günümüzde de sıklıkla kullanılmaktadır. Aynı zamanda kitapta geçen düşünce polisi gibi kavramları da George Orwell günümüze kazandırmıştır. Orwell, en çok tanınan yapıtlarından biri olan Bin Dokuz Yüz Seksendört'ü 1946 yılında yazmaya başlamış. 1949 yılında basılan kitabın Türkçe çevirisi ise ismiyle uyumlu olarak 1984 yılında basılmıştır.

KİTAP HAKKINDA Ekşi Sözlük'te YAZILAN BAZI YORUMLAR

deja: Dünya Savaşları 1 ve 2'yi görmüş. Dünyanın geleceğiyle ilgili hiçbir umudu bulunmayan ve bunu bütün eserlerinde açığa vurarak çoğumuzun "nerede yaşıyorum ben" "nasıl bir yer burası" çığıklarına sebep olmuş mühim şahıs. (George Orwell)

undone: Bazen paranoyak olmak iyidir. Belki "1984" tam anlamıyla gerçekleşmedi ama hiç olmazsa bir kısmının (kim ne derse desin) gerçek ya da benzer olduğuna şüphemiz olmasın.

galadriel: Hayatımda okuduğum en zekice kurgulanmış kitaplardan birisi. Okuduktan sonra paranoya yaşamamak elde değil. Ama son zamanlarda "big brother is watching you" denildiğinde insanların aklına yarışma programlarının gelmesi acı bir durum.

babaerenler: "1984" Orwell'in kendi intihar mektubu, yılgınlığı olarak okunabilir.

oldhand raider: Orwell, toplumların geleceği için karamsar öngörülerini olan ve bu öngörülerini bilim kurguya benzeri bir üslupla 1984 adlı romanında yazıya döken İngiliz Edebiyatı'nın 20. Yüzyıldaki en önemli isimlerindedir. 1984 romanı onun fikirlerini tam olarak işlediği ve onu tüm dünyanın tanımmasını sağlayan önemli bir eserdir. Yazar bu romanında hem komünizmi hem de diğer tüm yönetim sistemlerini de eleştirir. Onun kullandığı bazı cümleler, ifadeler birçok olaya ilham kaynağı olmuştur. Mesela 1984 kitabında kullandığı "Big Brother (Her şeyi bilen, gören, kişilik)" gibi.

galebovi: 2000'li yılların dünyasında yaşadıklarımızı en iyi anlatan romandır. İnsanların nasıl da apolitikleştiklerini, nasıl da her şeyden korkan bir hale getirildiklerini çok iyi anlatır. Okurken her satırı içinize işleyeceğinden, etkisinden kurtulmanız da kolay olmaz. Hikayeye katılan aşk hikayesi ise işin tuzu biberi olur.

freddie mercury'nin dişleri: İnsana devlet kavramını sorgulatan eserdir. Bir devlet düşünün ki her şeyinizi kısıtlıyor. Sizi evinize yerleştirdiği kameralar ile izliyor, düşünce özgürlüğünüze gem vuruyor, cinsel kimliğinizi törpüleyeme çalışıyor ve elinizden aşık olma hakkınızı alıyor. İşte Okyanusya üzerindeki bu anti-ütopyayı o kadar güzel anlatıyor ki bu eser, özgürlükleri benimsemek ve anlamak açısından çok gerçekçi bir dünya sunuyor karşımıza. İşte bu yüzden çağını aşmış, evrensel bir eserdir 1984.

kamera motor: Komünizmin geleceği hali görmüş olan eserdir. Faşizm ile komünizm başlangıçta birbirinden apayrı şeyler gibi görünse de, sonuçta varacakları yer tıpa tıp aynıdır

birtembelhayvan: "Bilinçleninceye dek başkaldırmayacaklar. Başkaldırmazlarsa da hiçbir zaman bilinçlenmeyecekler." Der Orwell bu kitabında. Çoğu tespitinde olduğu gibi bunda da haklıdır. Geleceğe umutsuzlukla bakmak için bir sebeptir.

İÇERİK İLE İLGİLİ ÖN BİLGİ

Koca dünyada sadece üç devlet kalmıştır. Okyanusya, Avrasya ve Doğu Asya. **Okyanusya**, Kuzey ve Güney Amerika'yı, aralarında Britanya Adaları'nın da bulunduğu Atlas Okyanusu adalarını, Avustralya'yı ve Afrika'nın güneyini içine alır. **Avrasya**, Portekiz'den Bering Boğazı'na kadar, Avrupa'nın ve Asya anakarasının tüm kuzeyini kapsar. **Doğu Asya** ise, batı sınırı pek belirgin

olmamakla birlikte Çin ve onun güneyindeki ülkeleri, Japon adalarını, Mançurya, Moğolistan ve Tibet'in büyük ama durmadan değişen bir bölümünü kapsar.

Kitabın geçtiği ülke Okyanusya, şehir Londra'dır. Piramit olarak anlatmak gerekirse:

Tepede **Büyük Birader** vardır. Ondan sonra, üye sayısı 6 milyon civarında olan **İç Parti** gelir. İç Parti'nin altında **Dış Parti** yer alır. İç Parti devletin beyni ise Dış Parti de devletin eli kolu sayılabilir. Ondan sonra nüfusun %85'ini oluşturan **proleterler** denilen suskun grup gelir. Proleterler, aşağı kesimdir. Bu kesimlere üyelik kalıtsal değildir. Anne-babanın çocuğuna geçmez. Parti'nin her iki bölümüne de on altı yaşında yapılan bir sınav ile girilir. Herhangi bir ırk ayrımı yapılmaz.

Okyanusya'nın başkenti yoktur. İngilizce her yerde konuşulan başlıca dildir. Ayrıca içerisinden fazlalık oldukları düşünülen kelimelerin ayıklandığı, Parti görüşüne aykırı olduğu düşünülen bazı kelimelerin yerlerine yenilerinin monte edildiği bir dil olan Yenisöylem vardır.

İnsanların evlerinde, sokaklarda, kahve ve meyhanelerde, kısacası her yerde "tele ekran" denilen cihazlar vardı. Bunlar hem ses, hem görüntü kaydedebilen, hem de Parti'nin yayınlarını yapan ekranlardır. İnsanlar bu ekranlar sayesinde takip edilir. Onaylanmayacak davranışlarda bulunanlar takibe alınır ve Düşünce Polisi tarafından yakalanırlar.

Okyanusya'da her şey kontrol altındadır. Yenilen ve içilenlere (Zafer Cini, Zafer Kahvesi, Zafer Sigarası vb.), evlerdeki düzene, kıyafetlere vb. her şeye Parti karar verir.

YENİSÖYLEM

Yenisöylem, Okyanusya'nın resmi dilidir. 1984 yılında Yenisöylem'i konuşurken ya da yazarken ilk iletişim aracı olarak kullanan tek bir kişi bile yoktu. En geç 2050 yılında Yenisöylem'in Eskisöylem'in yani İngilizce'nin yerini alması bekleniyordu.

Yenisöylem'in söz dağarcığı, bir Parti üyesinin dile getirmek isteyebileceği her anlamı tümüyle doğru ve çoğu zaman da çok ustaca karşılayacak, buna karşılık tüm öteki anlamları ve onlara dolaylı yünden ulaşma olasılığını ortadan kaldıracak şekilde hazırlanmıştı.

Amaç, sözcük sayısını en aza indirerek düşünce ufkunu daraltmaktır. Yenisöylem sayesinde kısa, kesik, tekdüze seslerle hızlı hızlı konuşabilmek gerekiyordu.

A söz dağarcığı, B söz dağarcığı, C söz dağarcığı şeklinde üç sınıfa ayrılırdı.

A söz dağarcığı: Yemek, içmek, çalışmak, giyinmek, merdiven çıkmak, araba sürmek, bahçeyi düzenlemek, yemek pişirmek gibi günlük yaşamda gerekli olan sözcüklerden oluşuyordu.

B söz dağarcığı: Özellikle siyasal amaçlarla oluşturulmuş sözcükleri, yani yalnızca siyasal göndermeler taşımakla kalmayan, aynı zamanda onları kullanan kişiye istenen düşünsel tutumu dayatmayı amaçlayan sözcükleri kapsıyordu. Bu söz dağarcığındaki sözcüklerin hepsi bileşik sözcüklerdi. Düşünce Polisi (düşpol), Gerçek Bakanlığı (gerbak), Sevgi Bakanlığı (sevbak) haline geliyordu.

C söz dağarcığı: Bilimsel ve teknik sözcüklerden oluşuyordu. Aslında Yenisöylem'de "bilim"i karşılayan tek bir söz yoktu. "İngsos" (İngiliz Sosyalizmi) sözcüğü "bilim" sözcüğünün taşıyabileceği tüm anlamları taşıyordu.

Eskisöylem yerini Yenisöylem'e bıraktığında geçmişle olan son bağ da koparılmış olacaktı.

ÖNEMLİ KARAKTERLER

Winston SMITH: Orta yaşlarda, Parti kontrolündeki Gerçek Bakanlığı'nda çalışan bir Dış Parti üyesi, bir memur. İşinde gayet iyidir. Parti'nin, düzeltilmesini istediği yayınları, ekleme çıkarma yapma yoluyla düzeltme, buharlaştırılan insanların yaşadıklarına dair kanıtları ortadan kaldırma görevleri vardır. Annesi, babası ve kız kardeşi 50'li yıllarda yapılan büyük müdahale ile ortadan kaldırılmışlardır. Ölüp ölmediklerini bilmiyor ama o günden sonra hiçbirisini bir daha görmemiş.

Julia: Gerçek Bakanlığı'nın kurgu dairesinde çalışan bir Dış Parti üyesi. Genç ve çekici bir kadın. Seks Karşıtı Gençlik Birliği'nin kuşağı belinde bağlı bir şekilde dolaşan sert bakışlı bir görünüme sahip.

O'Brien: Winston'ın arada sırada gördüğü, Gerçek Bakanlığı'nda önemli bir görevi olduğunu düşündüğü bir İç Parti üyesi.

Emmanuel GOLDSTEIN: Çok eskiden Parti'nin önde gelenlerinden olmasına rağmen daha sonra karşıdevrimci etkinliklere katılan ve şu anda Okyanusya'nın en büyük düşmanı olan karakter.

Büyük Birader:

Okyanusya'nın her köşe başında posterleri asılı, her şeyi gören ve duyan, her şeye kadir olan büyük lideri. Onu bugüne kadar gören olmamıştır. Doğum tarihi bilinmez. Tüm başarımlar, tüm kazanımlar, tüm zaferler, tüm bilimsel buluşlar, tüm bilgiler, tüm mutluluklar ve tüm erdemler doğrudan onun önderliğinden doğar ve ondan esinlenir.

ÖZET

Winston öğle tatili sırasında işinden bir süreliğine ayrılmış, evine gelmişti. Birkaç gün önce tehlikeli bir iş yapmış, bir antika dükkanından güzel bir defter almıştı. Günce tutmak için ideal olduğunu düşünüp aklından geçen bazı şeyleri yazmaya karar vermişti. Aslında çok tehlikeli bir hareketti. Çünkü evler her

hareketi takip eden, her sesi kaydedebilen tele ekranlar vasıtası ile izleniyordu. Tele ekranın onu göremeyeceği bir noktada güncesini doldurmaya başladı. “Kahrolsun Büyük Birader”. Winston’ın düşüncelerinin özeti idi bu.

Winston ustası olduğu şeyi yapmak için işine geri dönmüştü. Gerçek Bakanlığı’ndaki işinde varolmuş olanı değiştirmek, hiç varolmamış yapmak için uğraşırdı. Eski dergilerdeki yazıları şimdiki zamana göre yeniden düzenler, değişiklik yapması gereken yerlere müdahalede bulunurdu. Yaptığı işe bir öğlen yemeklerinde, bir de her gün katılıp izlemeye mecbur olduğu İki Dakikalık Nefret gösterimi sırasında ara verirdi. İki Dakikalık Nefret, o sırada savaşta olunan Avrasya askerlerinin yaptığı acımasız saldırıları, -ki savaşta olunan ülke bazen Avrasya, bazen Doğu Asya’dır ama bu değişim öyle bir ustalıklarla işlenir ki ne zaman değişim olsa sanki başından beri savaş onunlaymış gibi olur- baş düşman Goldstien’e lanet edilen anları içerirdi. İki Dakikalık Nefret sırasında siyah saçlı, sevimli ama bir o kadar da Parti’ye bağlı görünen, hatta tüm çalışanların giydiği mavi tulumunun üzerine Anti-Seks Derneği’nin kuşağını bağlamış olan kız dikkatini çekti. Onu arada sırada görmekteydi ama daha ismini bilmiyordu. Kızın muhtemelen Düşünce Polisi’ne mensup olduğunu düşünür. Dikkatini çeken diğer kişi ise O’Brien’dir. Onun da kendisi gibi içten içe Parti’ye düşman olduğunu düşünüyordur. Hatta bir gün, 1 saniyeliğine göz göze gelmişlerdir ve Winston o an O’Brien’in o bakışından düşüncelerini doğrulayan şeyler çıkarmıştı.

Winston bir zamanlar evliydi. Eşi Katherine ateşli bir Parti sempatanıydı. Onlar ne derse hemen inanır, Parti’nin görüşlerini körü körüne kabul ederdi. Evlilik Parti için sadece çocuk yapmaktan ibaretti. Evli çiftler Parti’ye faydası olacak çocuklar yapacak ve yetiştirecekti. Hatta Katherine seks için “Partiye karşı görevimiz” derdi. Sadece çocuk yapma amaçlı olarak seks yaparlardı. Çocukları olmayınca da evliliklerinden vazgeçip ayrılmışlardı. Parti boşanmaya izin vermiyordu fakat çocukları olmayan çiftleri ayrı yaşamaya özendiriyordu. 15 ay kadar evli kalmıştı. Ondan sonra da kimseyle bu şekilde bir ilişkiye girmemişti.

Bir iş çıkışında Winston çılginca bir şey yapıyordu. Evine, proleterlerin takıldığı mekanların olduğu sokaklardan dönüyordu. Aslında eve dönüş için her gün kullandığın yoldan başka bir yol kullanamazsın diye bir kural yoktu. Fakat her an bir güvenlik görevlisi onu durdurup kontrol yapabiliyordu. Bu yüzden hep tedirgindi. Proleterlerin takıldığı bir meyhaneye girdi. Orada bir şeyler içti, yaşlı bir proleter ile konuştu. Geçmişin, yani savaş öncesinin nasıl olduğu konusunda bilgi almak istedi fakat yaşlı adam ona yardımcı olmadı. Meyhane çıkışında yürürken kendini bir anda Mr. Charrington’ın eskici dükkanında buldu. Mr.Charrington ile biraz sohbet etti. Hatta üst kattaki boş odasını kiralama düşüncesini –çok çılginca olmasına rağmen- tekrar aklından geçirdi. Eskici dükkanından çıkarken birden karşıdan gelen siyah saçlı kıızı gördü. Artık emindi. Kız onu takip ediyordu. Kız hızla yanından geçip gitti. Winston çok korkmuştu. Kızın düşünce polisine mensup olduğunu, kendisini takip edip bir açığını yakalamaya çalıştığından emindi artık. Bu düşünce içini ürpertti. Hemen kızın peşinden gidip, bir köşede kafasını taşla ezip kıızı öldürmeyi bile aklından geçirdi. Fakat bu düşünce onu daha çok korkuttu ve hızla evine döndü.

Winston 4 gün boyunca kıızı hiç görmedi. Bir gün iş yerinde karşılaştı. Kız, bir kolu askıda bir şekilde Winston’a doğru yürümektedir. Bir anda tökezleyip düşer. Winston bir anlık şaşkınlıktan sonra kıza doğru hareketlenir ve yerden kalkmasına yardım eder. Kız yerden kalkarken Winston’ın eline bir kağıt tutuşturmuştur. Kağıdı tele ekranlardan kaçırmak için uğraşıp bir süre sonra okuyan Winston, okuduğu şey üzerine çok şaşırıldı. Kağıtta “Seni Seviyorum” yazıyordu.

Henüz adını dahi bilmediği birinden aldığı mesaj üzerine çok heyecanlanan Winston kızla konuşup randevulaşmak için onu tek başına yakalamaya uğraştı. En sonunda kantinde yemek yerken kızın

masasına oturan Winston kafasını yemeğinden kaldırmayarak kızla konuştu ve meydanda görüşmek üzere randevulaştı. Meydanda buluştuklarında kalabalığın gürültüsüne güvenerek sessizce ve etrafa belli etmeden konuştular. Kız Winston'a Pazar günü görüşmek için uzun ve karışık bir yol tarifi verdi. En sonunda Pazar günü şehrin dışında, tele ekranlardan uzak bir yerde buluştular. Winston o gün kızın adının Julia olduğunu öğrendi.

Bu buluşmalar çoğaldıkça birbirlerine aşık oldular ve sırlarını döktüler. Julia sadece görüntü olarak Parti sempatzanı bir kişiydi. Aslında tamamen Parti düşmanı bir isyankardı. Winston, sandığından çok daha farklı bir kişinin karşısındaydı. Bir gün, o da Parti konusunda Julia ile aynı görüşte olduğundan bahsetti.

Bir mekanda arka arkaya buluşmamaya özen gösteriyorlardı. Fakat kendilerine ait bir yerleri olmasını da istiyorlardı. Bu sebeple Winston daha önce aklından geçirdiği düşüncesini gerçekleştirdi. Mr. Charrington'ın eskici dükkanındaki odayı kiraladı. Odanın oldukça pis olması umurlarında değildi. Winston'ın nefret ettiği fareler odada cirit atıyor, pislikten geçilmiyordu. Fakat bu, buluşmalarının keyfini kaçırmıyordu. Julia Parti'nin yasakladığı bazı şeyleri karaborsadan edinmeye bayılıyordu. Bazı günler elinde kahve, çikolata gibi şeylerle gelirdi. Parti'nin verdikleri hiçbir zaman saf olmazdı. Yiyecek ve içecek her şey içlerine farklı şeyler karıştırarak üretilmiş olduğundan hiçbir şeyin tadı bilindik değildi. Bu yüzden karaborsadan alınan bu şeyler Winston ve Julia için oldukça değerliydi.

Winston, Parti'ye karşı olan, kendileri gibi düşünen, Parti'yi ve bu düzeni yıkmayı amaçlayan bir örgütün varlığına inanıyordu. Kardeşlik denilen bu örgüte dahil olmak ve bu yolda onlarla beraber yürümek istiyordu. Winston bir gün bakanlıkta, onun da bu şekilde düşündüğünü sandığı O'Brien ile karşılaştı ve sohbet etti. Bahaneyle O'Brien ona evinin adresini verdi. Bir süre sonra Julia ve Winston O'Brien'in evine gittiler. Beraber gelmekle risk almışlardı ama şu an orada olmaları çok daha önemliydi. İç Parti üyeleri tele ekranlarını kapatabiliyorlardı. O'Brien da konuşmaya başlamadan öyle yapmıştı. Parti'ye karşı bir örgüt olan Kardeşlik hakkında konuşmaya başladılar. Kardeşlik gerçekten vardı. O'Brien da örgüte üyeydi. O'Brien onlara, üye olduklarında yapmak zorunda kalabilecekleri dehşet verici eylemleri anlattı. Bunların üstesinden gelip gelemeyeceklerini öğrendi. Parti karşıtlığı için her şeyi yapabileceklerini söylediklerinde O'Brien bir süre sonra Goldstein'in Kardeşlik kitabını onlara ulaştıracağını söyledi ve konuşmayı sonlandırdı.

Winston kitabı okumaya başlamadan önce Nefret Haftası hazırlıkları ile uğraşmak zorundaydı. Bu esnada savaşın safları değişti. Okyanusya, Avrasya ile müttefik hale gelmişti. Düşman Doğu Asya idi. Her zaman böyle olmuştur. Okyanusya baştan beri Avrasya ile müttefik, Doğu Asya ile savaştadır. Winston bunun böyle olmadığını kanıtlar nitelikte olan tüm belgeleri değiştirmek zorundaydı. Bir süre bu değişiklikler ile uğraştı.

Nefret Haftası sonrası Winston kiraladığı odada Julia ile beraberdi. Sonunda Goldstein'in kitabını okuma fırsatı bulmuştu. Aslında hep bildiği fakat hiç ispatlanmamış olan şeyleri okuyordu. Devletin yalanları, cinayetler, işkenceler... Kitabı okurken birdenbire bir ses duydular. Tanıdık ama kim olduğunu çıkaramadıkları bir ses onlara emir vermekteydi. "Kıyırdamadan durun!" Odada gizli bir tele ekran vardı. Julia ve Winston'ın hiç farkında varmadıkları bir tele ekran. Odaya çıkan askerlerin seslerini duydular. Eskici dükkanının zararsız sahibi sandıkları Mr. Charrington aslında Düşünce Polisi mensubuydu. Askerler ikisini de etkisiz hale getirdi ve yaka paça alıp götürdüler.

Winston günlerce aç, susuz kalacağı, işkence göreceği pis bir odaya kondu. Nerede olduğu konusunda net bir fikri yoktu. Bir süre sonra kardeşlik örgütü üyesi sandığı O'Brien çıkageldi. O'Brien aslında güçlü bir Parti üyesi ve destekçisiydi. Tam kestiremediği uzun bir süre boyunca O'Brien tarafından işkenceye maruz kaldı. Bu işkencelerin amacı Winston'ın kafasındakileri tamamen değiştirmek,

Parti'nin düşüncelerini kafasına sokmaktı. Öldürmeyen fakat acıdan dolayı ölmekten beter hale getiren elektrik şoklarına maruz kaldı. Winston direnebildiği kadar direndi fakat bir süre sonra yaptığı, yapmadığı birçok hatayı itiraf etmeye başlamıştı. O'Brien için bu yeterli olmamıştı. Winston'ın Büyük Birader'den hala nefret ettiğini düşünüyordu. Winston artık bir itirafçı olsa da hissederek konuşuyordu. Eğer Parti öyle söylüyorsa, $2 \times 2 = 5$ olduğunu bile kabul etmeliydi.

O'Brien'in tatmin olmamasının en büyük sebebi Winston'ın Julia'ya ihanet etmediğini söylemesi olmuştu. Winston hala onu seviyordu. Hislerinde bir değişiklik olmamıştı. Artık sıra bunu değiştirmeye gelmişti. Winston'ı ayakta tutacak, onun dayanmasını sağlayacak hiçbir şey olmamalıydı. Parti, kişinin hayatta en nefret ettiği şeyi, dayanma gücünü kıracak şeyi bilmekte çok iyiydi. Winston için bu farelere duyduğu nefretti. O'Brien son safha için içinde farelerin olduğu demir bir kafes getirdi. Bunu Winston'ın kafasına geçirecek, Winston istediği düşünce şekline gelene kadar farelerin onun yüzünü yemelerine müsaade edecekti. Artık bir sebebi kalmadığını anlayan Winston sonunda Julia'ya ihanet etti. Farelerden o kadar tiksiniyor, o kadar korkmaktadır ki bu işkencenin kendisi yerine Julia'ya yapılmasını istediğini haykırdı. O'Brien sonunda tatmin olmuştu.

Bütün bu yaşadıklarından, bu son ihanetinden sonra Winston serbest bırakıldı. Yaşadıklarından ötürü bir tek zihinsel olarak değil, fiziksel olarak da bambaşka biri olmuştu. Saçları dökülmüş, dişleri dökülmüş, kilo vermiş, yüzünün şekli bile değişmişti. Paramparça olmuştu. Artık Parti'nin umurunda bile değildi. Parti ondan hiçbir şekilde zarar gelmeyeceğini biliyordu. Bu yüzden kendi haline bırakılmıştı. Muhtemelen tele ekranlar bile takip etmiyordu onu.

Bir gün kendisi gibi işkencelere maruz kalmış, kendisi gibi fiziksel olarak da bambaşka biri haline gelmiş olan Julia'yı gördü. Birbirlerine ihanet ettiklerini söylediler. Daha da fazla konuşamadılar. Yan yanaydılar ama konuşmuyorlardı. Artık konuşacakları hiçbir şey kalmadığını anladılar. Birbirlerinden uzaklaşıp ve gittiler.

Winston her zamanki gibi Kestane Ağacı Kahvesi denen yerde oturmaktaydı. Her zamanki gibi zafer cinini içiyordu. Derken tele ekrandan Okyanusya'nın savaşta büyük bir zafer elde ettiği açıklanır. Önceleri umurunda olmayan, inanmadığı bu habere şimdi inandı ve mutlu oldu. İşlem tamamlanmıştı. Güncesine "Kahrolsun Büyük Birader" yazan adamdan eser kalmamıştı. Artık Büyük Birader'i seviyordur. Masasının üzerindeki toz birikintisine yazdığı şey ile de bunu ispatlar. $2 \times 2 = 5$

SONUÇ

Bin Dokuz Yüz Seksen Dört, görüntü olarak şu andan çok uzakta olan fakat totaliter devlet anlayışının kolayca ne hale gelebileceğinin bir göstergesidir. Sınırların üç devlet ile paylaşılması, insanların tek tip hale getirilmesi, standart bir yaşam biçimi, yiyecek, içecek, giyecek her şeyin herkes için aynı olması çok uzaklarda görünse de aslında büyük devletlerin, onların yönetimlerinin hayır demeyeceği bir sistemdir. Dayatılanlara ses çıkarsalar da sesleri çok duyulmayan halklar bu konuda belirleyici olacaklardır. Matematik burada doğruyu söyler. Sayıca az olan yönetilen değil yönetenlerdir. O yüzden sayısı da yüksek olandan çıkacak olan ses, sonuç odaklı karşı çıkmalar her zaman etkili olacaktır. Yeter ki farkındalık olsun.

Teşekkür ederiz. Saygılarımızla...

İnsan Kaynakları Koordinatörlüğü